

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДЛІКІВ.

РІК СЬОМИЙ.

Товариство „ІСААКЪ ШВАРЦМАНЪ“ проти контракт д.

Самий більший мануфактурний магазин в Київі.

Спеціальний величезний склад: мебельних матерій, портьєр, килимів, гардин, дорожок і івш. річей для повної обстановки кватир, гостиниць, театрів, і інш. При магазині майстерня білизни і чоловічої одягу.

Приймається передплата на друге піврічча 1912 року на українську газету „РАДА“

РІК ВІДАННЯ СЬОМИЙ.

Газета політична, економічна і літературна. Виходить у Київі щодня опір'я понедліків і днів після великих свят. „Рада“ має широку програму, я звичайні великі політичні газети на Україні, Росії і за кордоном; другу фельетони, а також статті критичні і твори красного писменства.

До співробітництва в „РАДІ“ запрошено визначні літераторні і наукові сили.

„Рада“ має ВЛАСНИХ кореспонденцій в Державній Думі, в Державній Раді, а також в політичних центрах Європи, в Лондоні, в Парижі, в Гімі, в Мюнхені, у Відні, в Празі, в Софії, у Лісабоні, в Чернівцях і усіх визначніх містах України по цей і по той бік кордону.

Ціна „РАДИ“ з приставкою і пересилкою в Росії:

на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	на
рік	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
6.	5.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25	65.

Передплату на рік можна виплачувати частками в такі строки: на 1 янв., 3 карб., і на 1 апр., 3 карб.; в 8 строках: на 1 янв., 2 карб., на 1 мар., 2 карб., і на 1 лип., 2 карб., або по 1 карб. що місяця впродовж першого піврічча.

Пробні № №—безплатно.

Всім передплатникам, що виплатять ЦЕ ШІСТЬ РУБЛІВ буде вислано

„Словник української мови“

Зібраний редакцією журн. „Кіевська Старина“, премірований Рос. Акад. Наук і виданий під редакцією і з доповіднями Б. ГРІНЧЕНКА, в 4-х великих томах. В книгарнях словник цей продается по 8 карб., без перевіски.

ЗМІНА АДРЕСІ—30 к., артистам і учням всіх шкіл—БЕЗПЛАТНО. Адреса редакції і головної контори: у Київі, Велика Підвальна вул. д. 6, біля Золотих Воріт. Телефон 1458.

Передплата на „Раду“ на таких-же самих умовах, що і в конторі, приймається: у Київі: 1) в „Українській книгарні“, Базацька 8, 2) Кінгартн „Л.-Н. В.“, В.-Бородинська 28, і 3) Кінгартн Чореповського, Фундуклійська 14) в крамниці „Час“, В. Бородин, 53, у Варшаві в Гр. Ступіні; в Одесі в крамниці Литвиненка і в україн. книгарні „Діло“, Конюк, 11; в книгарні „Просвіта“, Ніжинська, 53, в Калінівській Кінгартні Лозинської, Проспект; в Мелітополі—Межевая, 6, Ессеяна у д. Залізника; в Полтаві—Кінгартні Маркевича, бульвар Котляревського; в Петербурзі—Кінгартні Вольф; в Харкові—Українська Кінгартн, Рібна.

Редактор В. Яновський.

Видавець Е. Чикаленко.

Літній театр Київського Купецького Зібрання

Трупа українських артистів М. САДОВСЬКОГО.

У середу, 18-го липня (вів.) при участі М. Садовського

ХАЗЯЇН

вист. буде: комедія І. Карпенка-Карого

на 4 ді. Роль Рентпера Пузиря гриміт М. Садовський. **Вій** на 4 д. з апофеозом.

У четверг, 19-го, фантаст. феєрія-оперета

Квитки продуються з 11 год. ранку до 2 днів і від 6 до 11 год. веч.

Особи, що взяли квитки в театр за відмінні відмінні відмінні відмінні

Відповідальній режисор М. Садовський.

Київські технічні курси

В. В. ПЕРМИНОВА

Одкриті в 1906 році, організовані на зразок закордонних Technikum-ів і мають oddi: 1) **БУДІВЕЛЬНИЙ**, 2) **ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИЙ**, 3) **ЕЛЕКТРОМОНТЕРНИЙ**, 4) **ЗЕМЛЕМІРНО-МЕЛІОРATИВНИЙ**, 5) **КОМЕРЦІЧНО-ЗАЛІЗНОДОРОЖНИЙ**. При курсах: лабораторії, майстерні, учбовий кабінет, спеціальн. бібліотека й інш. Приймаються особи обох полів. Проспекти й справки висилуються безплатно; подробиці учебної програми за 50 коп. почт. марками.

Прийом проханнів продовжується.

0-361-1

Адреса редакції і контори:
у Київі Велика Підвальна вул. д. 6.
Телефон редакції 1458.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1912

на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	
рік	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

6. 5.70 5.25 4.75 4.25 3.75 3.25 2.75 2.25 1.75 1.25 65.

Передплата, на рік можна виплачувати частками: в 2 строках: на 1 янв., 3 карб., і на 1 апр., 3 карб., в 3 стр.: на 1 янв., 2 карб., на 1 мар., 2 карб., і на 1 лип., 2 карб., або по 1 карб., на протязі перших шести місяців. Ціна „Ради“ за кордон: на рік 11 р., (27 крон 94 гелери на австрійську валюту), на 1/3 року—5 р. 50 к., на 1/4 року—2 р., 75 к., на 1 м.—1 р. Коли закордичати передплачує газету через пошту, то платить за газету по ціні, становленій для передплатників в Росії.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожної місяця.

За ЗМІНУ АДРЕСІ 30 КОП.

(При зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінювати статті; більші, до друку ноготи, переховуються в редакції 3 місяці і висилаються авторам іх коштом, а дрібні замітки я дописує оразу знизу вся. Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.

З ПРИВОДУ надіслання до газети ВІРШІВ редакція не листується.

Просять авторів додержуватись провопису

„Ради“.

УМОВИ ДРУКУВАННЯ ОПОВІСТОК:

ЗА РЯДОК ПЕППУ, АБО ЗА ЙОГО МІСЦЕ:

перед текстом . . . . . 20 коп.

після тексту . . . . . 10 коп.

„сторонні повідомлення“ . . . . . 50 коп.

ЗА ПЕРШІЙ РАЗ платиться В ДВІЧІ.

Оповістки пошукування праці—в Конторі редакції приймаються на льготних умовах.

Приймається передплата

на тижневу радикальну, політичну часосіс

Громадський Голос.

Виходить що-середи.

Передплата на рік для Російської України 3 карб., на 1/2 року 1/2 карб.

Адреса: Галичина, Львів, вул. Конопниця ч. 16. Lemberg Oesterreich.

Спеціальна **КОЖНО-ВЕНЕРИЧ. Лічебниця** № 16 Михайлівська. Порада 50 к. Пр. 10—2 дн. та, 7—9 веч. Оз. 5—7 веч. завдання. дієви. Д-р Гольдберг, приймає у себе № 16. Б. Васильківська

у Херсоні

книжко-газетний **Початок**, (Рішельєвський кiosk, вул. почт. № 444). Приймає передплату на „Раду“ по цінам редакції з виплатом на

відповідно до цін місцями.

Тут же всі новини української літератури.

у Харкові

передплачувати „РАДУ“ на таких-же умовах, як і в конторі газети, можна в „Українській книгарні“. Рібна 25. Там-же можна купувати Раду і окремими №№-ми.

Українська книгарня був. „Кiev. Star.“ (Київ, Везаківська ул. № 8)

приймає передплату на нову книжку.

Український Жардъ

від его прошломъ и настоящемъ

ізд редакцією: проф. Ф. Вовка, проф. М. Грушевського, проф. М. Ковалевського, акад. Ф. Корши, проф. А. Кримського, проф. М. Туган-Барановського й акад. А. Шахматова.

ЦІНА видання за передплатою 18 карб., в оправі 22 карб. Можна виплачувати частками: 2 карб., в місяць.

6-316-4

Боротьба з сектантством.

Як не цікавати законоадатників актів 17 априля 1905 р. та 17 жовтня 1905 р. про „волю віри“, треба відзначити, що новий циркуляр—це лише прелюдія до цілого ряду урядових заходів для боротьби з сектантами.

На дурно-ж „Земціза“, відчути циркуляр, вважає його першим кроком правителства почати, нарешті, боротьбу „съ згамъ гайдымъ дважды“.

Але ведикою помилкою було би

пояснення цей розвиток сектантства

з 1905 року виключно новими законами.

Адже-ж він має добре пам'ятімо, як поширювалася пропаганда

сектантства за часів передконтитуційних, не зважаючи на які, найтіжчі, карти і переслідування. Цільний ряд глибоких причин релігійно-церковного громадського і політичного характеру сприяє і сприяє розвиткові сектантського руху в нашій державі взагалі і на Україні в окрема. Натуально, що цей узус сектантської пропаганди серед православної людності, що далі то більше завдавав великих турбот урядовим і особливо церковним сферам.

Не можна сумішувати, що місцева влада

відповідає на це засудженням

законом, але це відповідає на це засудженням

законом, але це відповідає на це засудженням

</div

переживає Японія, її можна побажати тільки одного: щоб новий мініструм не зумав переробляти то, що зробив його великий батько, а йшов далі його слідами.

Далекі й близькі.

В той час, коли тінь пангерманізму покрила велику частину світу, а на славянську лягло тяжкою вагою, російські офіційні й неофіційні представники сідомо й несідомо плащуть про небезпеку для Росії з боку українства. В своїм стремлінні диктують нашу справу, всі нащі вороги користуються звичайними побрехеньками і галасують про германські вілизи та про ворожість украйнської до славян взагалі.

А в дійсності в українстві найпозитивніші і найчистіші видбились всеславянська ідея і уже через це всі ініціативи про пруські марки одпають самі собою: не в німецьких інтересах викликати до життя 30 мільйонів славян, тих славян, котрі раніше дивували Європу своєю міццю й культурою і котрі стояли кілька віків на сторіні європейського розвитку і пілоти своєї культури. Скажемо що, українство дало виразністі славянської ідеї остилько широко і глибоко, як рідко хто в російських демократів та пансловівів навіть думав.

Нагадаємо Кирило-Мефодієвське Братство та діячів другої половини минулого віку що сказали, що українство по духу своєму прахильне ідея братського единства славян в той час, коли творці сучасної "Великої Росії" вже більше, як звичайні візантійські московські бюрократи. Саму Іхні балашку про українство виселено від світу Божих міжнародних справами, та зусиллям виключно українські діячі.

Офіційна "Росія" присвятила цими днями дуже багато місяця визволеному віку що сказали, що українство по духу своєму прахильне ідея братського единства славян в той час, коли творці сучасної "Великої Росії" вже більше, як звичайні візантійські московські бюрократи. Саму Іхні балашку про українство виселено від світу Божих міжнародних справами, та зусиллям виключно українські діячі.

А ідея автора виявляється в базіні, що Австрія розтрощила візницю Роець серед піденних славян і візницю Штольцерського лорда Сітова Уготса. Цими днями при головному тюремному управлінні розглядався тюремний бюджет 1913 року. Видатки мають бути 37,2 мільйони карбованців, на 3 мільйони більше проти торішнього. Прибутий од тюремних інституцій має бути 1,9 млн. карб., на 1,4 млн. карбованців більше, ніж торік. Прибутий діє арештантська праця.

(У. Р.).

— Загальна земська виставка. Московська губернська земська управа скликає в Москву на 31 липня представників лікарсько-санітарних відділів усіх губернських земスト в Росії для вироблення загальної програми лікарсько-санітарного відділу на виставці, котра має відбутися в Москві в приводу 50-літнього ювілею земств.

(Г. М.).

— До питання про розділ могилівської римо-католицької архієпархії. Мігрополіт державно-політичної та національно-культурної творчості. Ми не забудемо, як поводилася російська дипломатія при анексії Боснії та Герцеговині і через це розумімо привічину різкого вислову лорда Сітова-Уготна, коли він каже, що "Росія вже виду пізменних государств, яких якості не виступить поборником пансловівів" (переклад, "Росія").

От як оцінили безвідомні люди політику Росії взагалі і зокрема що до українства. Штольцерський лорд вінє про українство і ставиться до цього більш серйозно від російська

поступова інтелігенція та реакційна преса.

Для нас же ясно, що антиукраїнська діяльність павілі Струве та Піхно несе пансловівів смерть, готова для Росії внутрішне безладдя і плютанів відносинах. К.

З газет та журналь.

* * * З приводу тієї газетної звітності, що викликала загальну здивування—від харківські українці надумалися подбати, щоб пам'ятник Шевченкові було поставлено в Харкові, а не в Кієві, газета "Січ" в ч. 27—28 ось що пише:

Справа пам'ятника Т. Шевченкові в Харкові українські часописи присвятили навіть статті. Отже редакція "Січі" вважає потрібним зазначити, що звітка цієї цікавої історії на думку чогось по-ліберального не мало й не має, а на звітку це дівність, як на безглузду вигадку якогось то репортера.

* * * Моск. Віль. "самим серйозним томом письті" (ч. 161) про просвіту російської молодежі в Буковині:

Студенти відкрили в столиці Буковини "Червоні товариства "Орель", які також мають сприяти гімназистам в справі національно-російської просвіти. Студентська молодь буде виоражати літературні вічечки, провідні еккурси, організовувати читальні по салах, возиться за заснування "вільних пожарних дружин" і т. д.

Такий вихід знайшли для своєї енергії буковинські "росіяни" після того, як Іхні товариства було позиціоновано "по докосу мазепиніць". Але не дурно... М. В. вжили те словечко також, бо буковинські московські філії першої волги розвинули такого роду діяльність, що новонароджене "Орель" уже закрито і при труї

— Зніжника тарифів. З 1-го літа цього року добровільний флот зменшив тариф на проїзд з Одеси до Владивостока: за проїзд в каютах на 40 проц. і за палубний на 30 проц. По новому тарифу проїзд з Одеси до Владивостока, а харчами, буде для I класу 300 карб., для палубного проїзду 120 карб.

— Канал Херсон—Ріга. Група капітальств, що проходила концесію на будування канала Херсон—Ріга, одержала від міністерства одновідь, що казна буде будувати цей канал сама.

— Нова державна монополія. Уряд постановив завести державну монополію для санаторівської промисловості і зборів цитварної полісні. Монополія діється казні прибутику 1 мільйон. (Н. В.)

— Справа друженого слова. Московський комітет по справам преси наложив арешт на брошюру М. Якобія "Къ аграрному вопросу. Новая течения въ соціал-демократії". Виданий "Молодою Росією". Виданій та гнізнуло до суду по 2 п. 129 ст. угол. уложені.

— Відділ московського окружного суду датерзив наложений комітетом арешт на № 17 газети "Лучъ" і на № 5—6 армянського журнала "Мартъ" за 1912 рік і на книгу Уальт Уйтмана "Побѣги травы", видавництво "Скорішівъ".

— Московська купецька громада постановила заснувати в приводу столичного ювілею 1812 року стотисячний просвітній фонд імені Імператора Олександра I.

— 15 липня заснувалася міжнародна науково-промислова виставка "Устроєство та оборудование школы". На виставці перебувало 21.900 душ.

— І. Катеринославський історик.

— Гласному катеринославському земському управі, п. Якоблеву, спадло на думку, що він конче мусить сказати вчителям промову, бо в противінні примінення розвітку племенної заводської національної худоби та катеринославської газети "Русская Правда", —такій людині важко одразу з худоби перескочити на народно освіту.

— Ну, що я Ім скажу? — упрівав п. Якоблев, напруженчує очі мозоз. — Хіба про мазепинство? Вони тепер в моді, та І. "Русская Правда" каже,

— Скажи, що пан вже лягає спати, —вмішався роздрібовано пан інспектор.

— Скажіть мені, пані, чи приняті мої дочки, я вважаю.

— Не знаю, ще, Цеся, невідомо.

— А як би пана спитати...

— Пан зараз також втомлений... та й не може він всього пам'ятати... В

онеділок все буде відомо.

— І проходить на гарон...

— А я я до понеділка не доживу, —стогне Цеся.

— Пані, —благає на гарону Мордко, —не сила чекати; скажіть, чи прийняті мої?

— Не знаю я, Мордко. Чула, що вона добра відповіді, і письменні у них добре —сама бачила.

— Ах як би знати вже, —відхває Мордко.

— В понеділок рано приходите...

— Довго чекати... А може... може б

пан спитати...

— Нема жо пані. Книга, де все

записано, у секретаря...

— То може пан знати...

— Не може він всього пам'ятати, —відповів пан інспектор.

— Скажіть мені, пані, чи приняті мої дочки, я вважаю.

— Не знаю, ще, Цеся, невідомо.

— А як би пана спитати...

— Не знаю я, Мордко. Чула, що вона добра відповіді, і письменні у них добре —сама бачила.

— Ах як би знати вже, —відхває Мордко.

— В понеділок рано приходьте...

— Довго чекати... А може... може б

пан спитати...

— Нема жо пані. Книга, де все

записано, у секретаря...

— То може пан знати...

— Не може він всього пам'ятати, —відповів пан інспектор.

— Скажіть мені, пані, чи приняті мої дочки, я вважаю.

— Не знаю я, Мордко. Чула, що вона добра відповіді, і письменні у них добре —сама бачила.

— Ах як би знати вже, —відхває Мордко.

— З кухні виходить Цеся і вони обов'язково чекають трохи. Мовчаки відхиляють. Потім ідуть на подвір'я, в юрбу, яка шумить.

— Пан інспектор і пані інспекторова вийдуть в Ідельні за вечерею. Не

вчерають.

— Пані—вийдуть служниця. —Там

Вайсман просить вас вийти на

хульку.

— Я вже не можу...

плату. Даватиметься розсрочка на 20 років без процента; одному хаяїнові заборонятиметься мати більше 75 десятин гарної землі. (Г. М.).

— Дрібний кредит. З 1-го літа по 12 літ п. р. комітет по справам дрібного кредиту постановив видати для заснування нових кооперативів та ініціатив дрібного кредиту 6.589 позик на суму 21,677,950 карбованців. (У. Р.).

— Прибуток з лісу. За 5 місяців п'ятоГО року лісових прибутків по справданню Лісового Департаменту було 38.741.158 карбованців; більше, ніж у минулому році за цей період на 1.234.569 карб.

— Сіндикат. Сіндикат "Продоголь" за 1911 рік мав 600.000 карбованців втрати.

— Минським конвертним фабрикантом не дано дозволу скласти сіндикат.

— Про допомогу парафіяльним школам старообрядців. Рада богословсько-глуховської общини старообрядців послала на ім'я голови ради міністри прокладання про видачу копіїв з грошей, асігнованіх на парафіяльні школи, на заснування старообрядческих парафіяльних шкіл.

— Зніжника тарифів. З 1-го літа цього року добровільний флот зменшив тариф на проїзд з Одеси до Владивостока: за проїзд в каютах на 40 проц. і за палубний на 30 проц. По новому тарифу проїзд з Одеси до Владивостока, а харчами, буде для I класу 300 карб., для палубного проїзду 120 карб.

— Миргородський пашпортніст. Вам чого? — читав у газеті п. Образцов і скретоган зубами з заздросці.

— От, бесті! І даста же Бог людям таї голів! І сідіть за столом із хижаками... провалюється. Що ж було тут?

— Сідіть. І сідіть! По Шевченку П. І.

— Пашпортніст. Вам чого? — читав у газеті п. Образцов і скретоган зуб

ска і почав виконувати свої обов'язки начальник комерційної служби п.-з. залишаний І. М. Хижняков.

На 29 вересня радзивілівської колії п.-з. залишаний ківді убий вночі робітника Камчука.

Комісія в представників південнозахідних і привіслянських залишаниць виїхала в Ковель, де остаточно вироблено буде умови передачі ст. Ко-вель привіслянським залишаницям.

◆ Про крадій циганам дітей. В одному з повітів на Каївщині був випадок, коли циганки наміривалися украсти двоє малих дітей. З цим приводом п. київський губернатор прикуляром наказав поліції строго доглядати за циганами. Маючи на увазі, що і в городі вже помічено було кражу дитин циганами, п. київський поліцімейстер порадив приставам виконувати наказ губернатора, користуючись законом про заборону циганам кочувати.

◆ Грабіж 16 липня в Боярці пограбовано земельного лікаря В. А. Матушевську, яка, приїхавши з города дев'ятигодинним поїздом, йшла од площадки до лікарні. Два грабіжники вирвали з рук д. Матушевської саквояж з дрібними речами, гаманцем і деякими службовими паперами. Грабіж вчинено поблизу од лікарні, в якій світилося. Скрізь чути було розмову, бо в лісі гуляла публіка. Поліція розшукує грабителів.

ВІСТИ З КРАЮ.

Українське життя.

◆ Аматорські вистави. 7 липня, в помешканні Тернопільського залишаного рудника в селі Веселих Тернах, верхньопівнічного повіту, на Катерининській, місцеві аматори виставили п'есу "Ворци за мір". Тогочного. Як пише наш кореспондент, у Веселих Тернах взагалі відбуваються переважно українські вистави, які хоже однівдаються місцевими інтелігентами і селянами. Російські п'еси стають тільки тоді, коли відіде сюди яка небуде труппа на кілько "гастролів". По між однівдачами українських вистав лунає і українська мова; тут є свідомі українці (є між ними і за можні землевласники), котрі підтримують рідне слово і рідне мистецтво.

◆ У м. Ковелі, на Полтавщині, 15 липня гурток місцевих аматорів виставив п'есу "Розумний і дурень". По виставі хор прославив кілька українських пісень. На 22 липня аматори готують п'есу "Назар Стодоля" і "По резізі". Перша вистава дала 80 карб. збору.

◆ "Малоросія". 14 липня в Константинограді, на Полтавщині, здійснівши виставлення п'есу "Кропивницького", Людей зібрались чимало. Але грани слабенько, а останні дії повну трагедію закінчили, голаком! На де-кого з публіки це зробило дуже привре враження.

У земствах.

◆ Нарікання на земство. Ушицьке повітове земство, на Поділлі, зробило нову оценку городських маєтностей у м. Новій-Ушиці й накинуло на них такий високий податок, що самі маєтності часто того не варти. Людність подає багато скарг на завдано високу опінку, захищаючи при тім, що земство втратило свої привілеї на потреби повіту, а не міста, отже з городом треба брати менші податки. Так само нарікання на високе земське оподаткування чується й по інших містах Поділля.

◆ Земські збори. 9 липня відбулися надзвичайні збори миргородського повітового земства, на Полтавщині. Між іншим, постановлено з 1 січня цього року відкрити в поїзді 19 шкільних комплектів і 9 нових шкільних будинків, а з 1 січня 1913 р. відкрити 24 шкільних комплектів. У справі питання про боротьбу з хуліганством збори постановили віякіх

Даремно шукає свого прізвища в списках. Немає. І побігло плачути до дому.

Бігти до дому—це був вчинок ге-роїчний. Багато малих і думати боялися про "до-дому". Шо то буде до-ма... Що скажуть? Ай-ай!

І сиділи тут і плакали.

"Ізбіжені младенці" — приходить на думку пані інспекторові: воно стала біля вікна і відхиляється в цю кіру "отвержених".

— Боже мій! пе-ж діті! І от змалку бачу чо вона як все робиться ім не так як іншим, православним, сміливо почувавши несправедливість.

Екзаменації бури мисули, але наслідки їх все виявляються виявляються.

Пан інспектор сидів в Італії при столі, жінка наливала йому чаю.

Це було в суботу через тиждень після тієї пам'ятної суботи, коли відбулася рада.

— То мати побила сина, що аж заслаб, то син три дні до дому не з'являється, боячись батька...

Пан інспекторова зіхав.

— А оце приходить до мене Мендель Швідлер, скільки, знаєш. "Ах, така біда, така біда,—пана інспекто-рел" — "Що таке?" — кажу.

— Мій Гершик заслаб, заслаб від екзамена. Прийшов був оце екзамена, таїкаже: "ох, тату, тату!" в диктоворії було слово "рібка", а мені відгулює "рібка"; я і написав "рібка"; потім това-риши мені вже сказавши... Ой, що та-пер буде, тату?" Плакав, плакав та від-заслаб. Я вже йому нічого й не ка-зав".

постанов не приймати, бо це питання виходить за межі компетенції земства. Всього збори розглянули 25 докладів.

Година й урожай.

◆ Жнива. Гарна година прияла живим. На Харківщині на полях можна бачити силу селян, які спішно юсить жито. Косарі беруть 1 р.—1 р. 50 к., вильвальні 80 к.—1 р. 20 к. у день. Подемуди зливи остаточно положили роскішне жито. Багато сіна прошло в коницях і на покосах.

◆ Ціни на робочі руки. "Поділля" скажеться, що з року в рік на Поділлі зростають ціни на робочі руки. Віорівняні торішніми, свогоріві ціни на хліборобських робітників зросли на 30 процентів. Значайно, робітники на бурякових плантаціях брали до 40 к. у день, а тепер місяцем поденна плата досягла 1 карб. Здебільшого ж економія платять 60—75 к. у день. На зменшення заробітної плати не впливало навіть і те, що в городі вже помічено було краху дитин циганам, п. київський поліцімейстер порадив приставам виконувати наказ губернатора, користуючись законом про заборону циганам кочувати.

◆ Грабіж 16 липня в Боярці пограбовано земельного лікаря В. А. Матушевську, яка, приїхавши з города дев'ятигодинним поїздом, йшла од площадки до лікарні. Два грабіжники вирвали з рук д. Матушевської саквояж з дрібними речами, гаманцем і деякими службовими паперами. Грабіж вчинено поблизу од лікарні, в якій світилося. Скрізь чути було розмову, бо в лісі гуляла публіка. Поліція розшукує грабителів.

ВІСТИ З КРАЮ.

Українське життя.

◆ Аматорські вистави. 7 липня, в помешканні Тернопільського залишаного рудника в селі Веселих Тернах, верхньопівнічного повіту, на Катерининській, місцеві аматори виставили п'есу "Ворци за мір". Тогочного. Як пише наш кореспондент, у Веселих Тернах взагалі відбуваються переважно українські вистави, які хоже однівдаються місцевими інтелігентами і селянами. Російські п'еси стають тільки тоді, коли відіде сюди яка небуде труппа на кілько "гастролів". По між однівдачами українських вистав лунає і українська мова; тут є свідомі українці (є між ними і за можні землевласники), котрі підтримують рідне слово і рідне мистецтво.

◆ У м. Ковелі, на Полтавщині, 15 липня гурток місцевих аматорів виставив п'есу "Розумний і дурень". По виставі хор прославив кілька українських пісень. На 22 липня аматори готують п'есу "Назар Стодоля" і "По резізі". Перша вистава дала 80 карб. збору.

◆ "Малоросія". 14 липня в Константинограді, на Полтавщині, здійснівши виставлення п'есу "Кропивницького", Людей зібрались чимало. Але грани слабенько, а останні дії повну трагедію закінчили, голаком! На де-кого з публіки це зробило дуже привре враження.

◆ Темій. У селі Яструбині, на Харківщині, лютує пошесті теля (сібір) на худобі. Особливо багато гіне овець: до 20 штук у день. Часто здикається і коні. Через свою темноту селяни нехоче показують худобу ветеринарам, бо гадають, що са-ме та худоба швидче вдахає, якій ароблено приціпку.

Всікі звістки.

◆ В Одесі. З вакуу градовачальника віддаво під суд старшину квартального цеху, його помішника, писаря та бригадира присяжних експертів за те, що вони видавали атестати зубним таекнам таким особам, які не вчали лікарської науки.

◆ Цікавий наказ. Житомирська гауптштадтська школа раза зараза своїм повітовим одділом не дававати учителям поездів близьким родичам та сяянцям, що завідували церковними школами.

◆ Виставки птахівництва. Полтавське земство та шкільництво, на худобі. Особливо багато гіне овець: до 20 штук у день. Часто здикається і коні. Через свою темноту селяни нехоче показують худобу ветеринарам, бо гадають, що са-ме та худоба швидче вдахає, якій ароблено приціпку.

◆ Церковні злодії. На Волині тепер орудує ватага церковних злодіїв. За кілька останніх дів обкрадено вже чимало церков і костьолів.

◆ Відвід. Полтавські міщанські громади ковідніцально дано знати, що вона не вибрала євреїв делегатами на ювілейні свята, що мають бути в августи в Москви.

◆ Нарікання на земство. Ушицьке повітове земство, на Поділлі, зробило

350 корон, а решту 93.650 кор. розділив між польськими школами.

◆ Нехтування прав української мови. В галицьких часописах знову з'являється в великом числі скарги на почтових чиновників, які раз-ураз чинять прикорости подателям рекомендованих листів в українськими адресами, звідки читають по українському то що, хоч по закону вони мусить читати й писати по українському.

Дрібнички.

На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і учителем міністерської школи в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до Державної Думи Микита Пере-бійніс, член ставищеної громади і закономістником в Ставищах таки?

На це запитання відповісти відсутні. На виборчі мотиви. Виборча задача. Запитання: Чи може вибирати до

характер Народного Дому зберегти і надалі. Річ відома, що всі інші тає перші трупки вже почали й привчили середню публіку до балаганців в українському театрі, тому корисна і дійсно естетично розвага, яку має в театрі М. Садовського київське малоосвічене і культурне громадянство, потребує й деякої уваги з боку городської думи і охорони од стороні вільшив. Мало того, базар Троїцькою площею все сунеться ближче до театру і торгові ряди зовсім близько підійшли до будинку Народного Дому. Таким чином "торгуючий" (базар) та "нечестиві" (цирк) і зовсім щільно оточать храм цей, призначений для народу, навколо якого не повинно бути ві барабанного сморду, ві циркової атмосфери. Цирк—це розвага, яку можна тільки терпіти, а будинок цирку вже ні в якому разі не можна допускати в близькому сусістві з народним театром, бо він просто ображе цей театр, бо він перехоплює своїми бучими згуками і бліскучими огнями те простонароддя, що проходить до театру, бо це сусідство може викликати й вибір і вагання, тим часом як цього не повинно бути. Отже треба думати, що городська управа викаже цілковиту поспівідності в цій справі і уважніше поставиться до інтересів Народного Дому.

Ан.

Театр і музика.

Сьогодні трупа М. К. Садовського виставляє "Хаяїн". В складі бере участь М. К. Садовський. Завтра "Віа".

ДОПИСИ.

(Од едених кореспонденцій).

М. ДАШЕВ, липовецького повіту (на Київщині). Місцеве життя. З весни цього року почали у нас будувати нову, двохкласову церковно-парафіяльну школу.

На будування цієї школи піде чимала сума грошей—що є коло 8 тисяч карбованців, з яких повітова шкільна рада привзначає 3 тис. карб., а 5 тис. карб. візьмуть у власного із-піталу місцевих громадських коштів. Селяни, звичайно, радіють, що нарешті-ті в них буде гарна, простора нова школа, як і по інших селах. Де-котир селяни, правда, ще тоді коли будування школи її не починались, висловлювали бажання, щоб нова школа була міністерська, або земська з ремісничим відділом. Але на волостініх сході, під час голосування за нову майбутню школу, всяка перемогу партії "союзників" з місцевим батальоном на чолі. На цім сході вирішено було, що школа повинна бути церковно-парафіяльною, двохкласовою, без ремісничого відділу.

В августі будову школи буде скінчено.

Шкільна справа, треба зазначити, взагалі стоїть в нашому містечку кеско. На 8 тисяч людності маємо тільки три школи: одну земську двохкласову з ремісничим відділом і дві церковно-парафіяльні. Через це кожного року багато дітей шкільного віку відстається за порогом школи.

По сказаннях вчених в ц.-п. школі учні скоро забувають грамоту, нічим майже не відріжняються від своїх зовсім неосвічених товаришів: б'ються по між собою, піччати та пускаються в роспушту. Ніякому добруму впливові наша роспушта молоді не підпадає, бо немає у нас ні бібліотек-читальні, ні інших працьних установ.

Старі люди мало чим відріжняються від молодого покоління: тільки самі сварки, бійки, шідство, та роспушта.

Отже ще в житті нашого містечка одно з'явіще, котре мимоволі викликає невеселі думки про сучасне та майбутнє становище наших селян... Це—відділ "союза истинно-русского народу"...

Це поширилося до нашого темного селянства зовсім несподівано. "Союз" відрізився в нас, дякуючи агітаторам "союзників" в бердичівському повіті з заходам місцевого панотка о. В. Білковського. Народився він у нас ще зіомо, а тепер вже має до 1000 душ членів, котрі майже зовсім не знають що це за "союз", яка його мета і завдання. Союз і більш нічого...

Єсть підстави думати, що якої не будь активної ролі не доведеться грati союзові в нашему життю, бо деякі б'яли свідомі і розумні селяни добре бачуть, що з цією випадковою організацією нічого гарного не вийде і починають ставитись до неї десь критично і навіть вороже.

М. ІЧНА, борзенського повіту (на Чернігівщині). Українські вистави. Уро-жай. В літку в газеті частіше надходять автенти, що в тому і в тому селі любителі виставляють українську п'есу. Користь від таких спектаклів чимала: уже одне те добре, що оби-вателів діється здорові розваги, не важучи вже про розвиток любові до рідної мови і пісні. В великих містечках навідується і маленьки трупки, які складаються в більшості з різних містків та охочих до легкого за-робітку "суб'єктів". Не минула така "трупка" і нашого містечка. З 20 іюня в літньому помешканні розпоча-

ла свою вистави "трупка" Гаевського. Трупка в афіші, дуже безграмотно складений по українському, звів себе українською. Гра цих артистів, за винятком одного, неможлива і давала вони не вистави, а лиху якесь. А мова... Гайдко було слухати.

Виставляли такі п'еси: "Хмаря", "Ой не хода, Гриць", "Дай сердеві волю", "Сиротка Хася", "Убой", "Зарожевський клад", "Жандіка вихреста" і "Запорожець за Дуinem". Збори були поганінці. З Ічні трупка поїхала в Ніжин.

Цими дніми розпочалися і у нас життя. Овідмина вродила досить добре: єї по 12—16 дає десятина. Арина трохи попсуєвала весняні заморозки та часті дощі—але все ж урожай буде середній. Проса і ячмені цього року кепеські.

Листування редакції.

Містгород. Я—ко. Потрібні ми послано; мають бути додержано, прохано надіслати.

Справочний oddіл.

Наліткрайний підсумок: Середа 18-го лютого, з М. Семянина, проп. Іоанна многострадального, після церковного, ланцюга. Сх. сон. 4. 24 хв., зах. сон. 7. 7. 48 хв.

Роспис ходу поїздів

(з 18-го квітня 1912 р.)

ПІВДЕННО-ЗАХІДНА ЗАЛИЗНИЦЯ.	Лінія	Оходити в Київ.	Лінія	Прибуває до Київ
Кур'єр. I II км. Охеса, Унгени, Рені	1	9 веч.	29. 31 ран.	
Кур'єр. I II км. Ка-затин, Брест, Варшава, Калиш, Вільно	9. 7. 10 веч.	10. 10. 15 р.		
Кур'єр. I, II III км. Сарпі, Вільна, Рига, Петербург	11. 9. 30 ран.	12. 9. 10 веч.		
Почт. I, II III км. Біла Церква, Казанів, Житомир, Охеса, Гравіво, Білосток, Унгени, Рені	3. 9 ран.	4. 9. 23 веч.		
Почт. I, II III км. Фастів, Земанів, Ганноверград, Верхнівці, Катеринівград	17. 11. 30 в.	18. 7. 50 ран.		
Почт. I, II III км. Сарпі, Ковель, Варшава	32. 35 днів	44. 40 днів.		
Пас. I, II III км. Оде-са, Умань, Новоселиця, Унгени, Рені	5. 12. 25 н.	6. 6. 15 ран.		
Пас. I, II III км. Ка-затин, Гравіво, Брест, Варшава, Житомир	13. 1. 00 п.	14. 6. 27 ран.		
Зміш. I, II III км. Фастів, Земанів, Ганноверград, Миколаїв, Катеринівград, Ростов н. д.	21. 8. 20 ран	22. 9. 50 веч.		
Зміш. I, II III км. Фастів, Казатин, Умань, Охеса, Ростов н. д.	15. 10. 50 р.	16. 6. 27 веч.		
Пас. I, III III км. Фастів, Біла Церква, Ольшані	27. 5. 25 днів.	—		
Пас. I, II III км. Земанів, П'ятихатка, Катеринівград, Севастополь, Миколаїв, Ганноверград	19. 7. 20 веч.	20. 10. 00 р.		
Пас. I, II III км. Ка-затин, Житомир, Ковель, Радомів, Вільно	29. 7. 50 веч.	30. 9. 12 ран.		
Пас. I, II III км. Оде-са, Волочиськ, Унгени, Підгірці, Тури	7. 9. 35 веч.	8. 8. 48 ран.		
Пас. I, II III км. Сарпі, Ковель, Варшава	5. 11. 55 в.	6. 7. 28 ран.		
Зміш. IV км. Фастів, Земанів, Казатин, Охеса	31. 9. 55 веч.	32. 12. 20 д.		
Зміш. IV км. Сарпі, Ковель, Варшава	31. 10. 45 в.	32. 7. 18 ран.		
Служ. II III км. до Фастова	35. 3. 35 днів.	—		
Служ. II III км. до Фастова	37. 4. 40 днів.	—		
Служ. II III км. до Фастова	45. 4. 25 днів	49. 40 ран.		
Дача. II III км. до Тернополя	43. 11. 15 р.	44. 7. 32 веч.		
Служ. II III км. до Бородинки	39. 5. 13 днів	34. 5. 58 ран.		
Дача. II III км. до Бородинки	33. 3. 10 днів	36. 8. 03 ран.		
Дача. II III км. до Бородинки	47. 8. 35 веч.	48. 12. 33 днів.		
МОСИ-КИВО-ВОРОН. ЗАЛИЗНИЦІ.				
Швид. I, II III км. Бринськ, Харків, Москва	2. 12. 30 д.	1. 5. 00 д.		
Пас. I, II III км. Бахмач, Кононів, Навія, Бринськ, Москва, Калуга	4. 12. 10 д.	3. 5. 40 д.		
Пас. I, II III км. Бахмач, Ковотов, Артаківськ, Курськ, Вороніж	12. 7. 00 веч.	11. 9. 80 р.		
Пас. I, II III км. Бахмач, Ворожба, Жаб'я, Кіровоград, Петербург	14. 10. 45 в.	13. 7. 00 р.		
Пас. I, II III км. Бахмач, Ворожба, Жаб'я, Кіровоград, Польща	16. 1. 00 днів	10. 4. 15 д.		
Пас. I, II III км. Польща	18. 7. 30 в.	17. 10. 35 р.		
Пас. I, II III км. Польща	2. 6. 00 в.	1. 11. 35 р.		
Пас. I, II III км. Польща	4. 11. 15 в.	3. 6. 30 р.		
Пас. I, II III км. Польща, Владикавказ	8. 80 р.	П. 11. 13 в.		

Редактор В. Яновський.

Видавець В. Чикаленко.

О ПОВІСТІ.

Дітям при бігунці різачках, катарах не можна давати ко-рів'ячого молока, а кращою його заміною в цих випадках є молочна музка "АЛЬ-ПІНА". Прод. в аптеках і антикарсих магазинах.

Лікарі та Лікарні

ПРИТУЛОК ДЛЯ ПОРОДИЛЬЩИКІВ М. І. ДМИТРІЄВО-ЛІЧЧЕВСЬКОЇ Шік додати лік-спас. Пріймів породіль у воркуту, а Мар. Благовіщенська 44.

І КВАТИРІ

Готель "Україна" відкритий в найкращій міс. на ходу, недорого. Буль-Курд, 34

ПРАЦЯ

Готовлю до іспиту на 38. УЧИТЕ-ЛІЯ—Щ (ула., народа, пер.), на 1 КЛА. ЧИН, в учи. СЕМІНАРІЯ, за 4—7 км. жн. ГІМНАЗІЇ інш. Бібліот. 5. 338-15

БАНДУРИ

гарного виробу, хований робітні і продавати ВІВІКОВ. ВУЛЬВАР 776, кв. 7. 15-353-2

УКРАЇНЕЦЬ

25 років шукає якот наб. по вул. Адреса ОРІХОВ, Таврич. губ. до востр. Г. П. 3-355-2

ВСЯЯКІ

У Владівостоці купувати "Раду" окремими №№ можна в книжковому магазині "Польська" на розі Светланської та Суїтської ул. Там же продаються українські книги, журнали і листові карти.

ВОДЕСІ

передплачувати можна "РАДУ", на таких-ж умовах як і в кінотеатрі газети, в українські книжки "ДІОЧ", Конна ул. № 11. Там же продається "РАДА" із номерами

В КАТЕРИНОДАРІ